Numer 76.

DZIENNIK URZĘDOWY

WOIEWODZTWA MAZOWIECKIEGO

w Warszawie dnia 29 Grudnia 1817 Roku.

Boni civis est, nosse instituta et leges civitatis, iisque obtemperare.

Nro 25,876 Wydział Policyi.

KOMMISSYA WOIEWODZTWA MAZOWIECKIEGO.

Ogłosiwszy przez Dziennik Woiewódzki Nro 51 Postanowienie Namiestnika Królewskiego w dniu 26 Kwietnia r. b. zapadłe, Urządzenie względem służących, wyrobników i czeladzi wieyskiéy stanowiące, poleciła zaraz naymocniéy Burmistrzom, oraz Wóytom gmin, aby takowe w zwykłym sposobie do publicznéy podawszy wiadomości, we wszystkiém zadość uczynili, a naydaléy w dniu 1. Listopada r. b. z dopełnienia onegoż przez siebie Kommissarzom Obwodowym zdali sprawę: tych zaś pod dniem 29tym Lipca r. b. Nro 14,011 zawezwała, aby o upowszechnienie rozrządzeń w téy Ustawie zamieszczonych, staraiąc się; nad zachowaniem onéy czuwali i o skutku stosowne Kommissyi Woiewódzkiéy przesłali zawiadomienie.

Gdy Dziennik nadmieniony dopiero po upłynieniu miesiąca Sierpnia roku bieżącego dóyść mógł wiadomości gmin, a podług Oddziału I Tytułu II paragrafu 8go Postanowienia wzwyż nadmienionego, od daty ogłoszenia w przeciągu miesięcy trzech, Urządzenie to mianowiciéy co do opatrzenia służących w zaświadczenia, do skutku doprowadzoném bydź winno; przeto Kommissya Woiewódzka zważywszy, że w teraźnieyszéy porze przy końcu roku, naywięcéy ruchu w odmianie służących praktykuie się, zaprowadzenie tego porządku w miesiącu bieżącym i następnym Styczniu roku przyszłego oznaczyła, a ostateczny termin do upowszechnienia tych Rozrządzeń, dzień ostatni Stycznia roku przyszłego postanawia.

Ażeby zaś niezawodny skutek rzeczy tym bardziéy zapewnionym został, przyzwoitą liczbę exemplarzy książeczek wydrukować poleciła; przez co iednostayność i dokładność w postępowaniu Władz gminnych w tego rodzaiu przedmiotach, zaprowadzoną mieć pragnie.

Takowe książki gotowe obeymuiące na wstępie wszystkie przepisy Ustawą Namiestnika wskazane, ile te przez służących, czeladź i wyrobników, niemniéy Urzędników gminnych zachowane bydź maią, do Kommissarzy Obwodowych, pieczęcią Kommissyi Woiewódzkiéy opatrzone, przesławszy; poleca Burmistrzom i Wóytom, ażeby za zwrotem kosztu druku groszy dziesięć za każdy exemplarz wynoszącego, taką ich liczbę od Kommissarzy Obwodowych zakupili, ile onych każdy z nich respective swéy gminy istotnie potrzebować może.

Ażeby równie co do zaparafowania przyzwoitego przepisów i zapełnienia książek testymonialnych, przy wydawaniu onych osobom w takowe opatrzyć się obowiązanym, wszelka dokładność zachowaną była, Kommissya Woiewódzka dla każdego z Kommissarzy Obwodowych wzór w téy mierze udzieliła, którzy nawzaiem toż samo względem każdego Wóyta i Burmistrza uczynić maią.

Burmistrze i Wóyci pod odpowiedzialnością z Urzędu i stosownie do Ustawy w téy mierze przez Namiestnika wydanéy, dopilnuią, aby każdy kto iest do tego obowiązanym, książką drukowaną opatrzonym został, maiąc moc ściągnienia zwrotu wyłożonego na zakupienie ich awansu w téyże samey iak wyżéy wymieniono kwocie, od osób one zyskuiących. — Dla tego też w przyzwoity zapas książek wcześnie opatrzyć się winni.

Nikt do przesiedlenia się zaświadczenia zyskiwać niema, ani wprzód przez Burmistrza lub Wóyta do gminy przyiętym bydź może, póki za-

razem nieokaże, że książką testymonialną iest opatrzonym, ieżeli takowey stosownie do rodzaiu zarobku swego potrzebuie.

Przestępuiący w tey mierze Urzędnik przykładney popadnie karze, skoro o tem Kommissya Woiewódzka przez Kommissarza Obwodowego lub kogokolwiek bądź zawiadomioną zostanie. Tym sposobem przeznaczywszy dosyć czasu tak na doyście do wiadomości tego pożytecznego Urządzenia, wszystkich interessowanych; iako i na doprowadzenie onegoż do skutku i zupełne w exekucyi upowszechnienie, zamieszcza poniżey Postanowienie Namiestnika Królewskiego w dniu 31 Maia r. b. zapadłe, przeznaczenie funduszom z kar porządkowych z tego źrzódła wynikaiącym stanowiące, w słowach:

W Jmieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego &c. &c. &c.

NAMIESTNIK KRÓLEWSKI w Radzie Stanu.

Uzupełniaiąc § 143 Postanowienia Naszego z dnia 26 Kwietnia 1817 Urządzenia służących, wyrobników i czeladzi wieyskiéy, tudzież kary porządkowe przepisuiącego, względem przeznaczenia funduszów z tego źrzódła wpływaiących; na przełożenie Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi, postanowiliśmy i stanowiemy.

Artykuł 1.

Fundusze z kar porządkowych Policyynych, w wykonaniu powyżey przytoczonego Postanowienia wpływaiące, będą zostawać pod zarządzeniem Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi.

Artykuł 2.

Fundusze te przeznaczamy szczególniéy:

a) na wsparcie osób, które w służbach uczciwie i przyzwoicie się zachowuiąc, dla wieku, lub przypadkowego kalectwa, niebędą w stanie daléy służyć, a udowodnią; że innego do życia niemaią sposobu.

b) na zapewnienie ratunku dla ludzi z służby utrzymanie maiących, w czasie ich choroby, gdy ci niemaią ani sposobu, ani obowiązanych, radzić o przywróceniu ich do zdrowia.

c) na koszta transportów, iakowe podług przepisów nadmienionych Urządzeń mieysce mieć mogą.

Artykuł 3.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi oznaczy szczegółowe prawidła, względem utrzymania Kontrolli tego rodzaiu i ich szafunku przez Urzędy mieyscowe, które tylko na mocy iéy upoważnienia rozrządzić i corocznie z ich rzetelnego użycia, Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi rachunek zdać maią.

Wykonanie niniejszego Postanowienia Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 31 Maia 1817.

(podpisano) ZAIĄCZEK.

Radzca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady,
(podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z oryginałem, Radzca Sekretarz Stanu,
Jenerał Bdy, (podpisano) *Kossecki.*

Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi,
(podpisano) *T. Mostowski.*

Które równie do publiczney podaiąc wiadomości, następne co do Kontrolli tych kar i ich użycia, stosownie do Reskryptu Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi w dniu 25 Sierpnia r. b. Nro 218 wyszłego, wydaie rozporządzenie.

1. Burmistrze w miastach, tudzież Wóyci w gminach, do których iako Sądów mieyscowéy Policyi podług przepisów zawartych w Tytule VI wzmiankowanego z dnia 26 Kwietnia r. b. Postanowienia Namiestnika, w przypadkach porządkowéy karności czeladzi służebnéy, tudzież w wykroczeniach wszelkiego rodzaiu przeciw rzeczonym ogólnym Przepisom i Urządzeniom, wymierzanie i ściąganie w drodze Administracyynéy kar temiż Urządzeniami określonych należy; maią zaprowadzić zaraz od czasu wprowadzenia w wykonanie pomienionych Urządzeń ogól-

nych i ciągle utrzymywać osobne książki, do zapisywania w nich w krótkiéy treści protokółu co do zachodzących w stosunku tychże Urządzeń przypadków i przewinień, tudzież wymierzanych za nie kar porządkowych.

2. Książki rzeczone maią obeymować podług wzoru tu dla iedności poniżéy domieszczaiącego się, następuiące do zapisywania rubryki. *a*) Numer bieżący. *b*) Dzień wniesionego zaskarżenia. *c*) Nazwisko, stan i zamieszkanie obwinionego. *d*) Rodzay przewinienia. *e*) Rezolucyą czyli wyrok w zastosowaniu przepisów ogólnego Urządzenia ustanawiaiący karę, iako to: aresztu, z określeniem czasu — pieniężną, z wyrażeniem iłości — lub transportu na zasadzie §§ 116, 118 i 135 wspomnionych Urządzeń uskutecznionego, w którym przypadku mieysce odesłania równie zapisaném bydź ma. *f*) Dzień opłacenia kary pieniężnéy. *g*) *Uwagi*, do których szczególniéy należy, wymienić przyczyny w przypadkach nieściągnionéy lub niewniesionéy kary pieniężnéy.

3. Z ściągnionych kar pieniężnych od czeladzi służebnéy, zakwitowanie w książeczkach ich zaświadczeń zapisaném, innym zaś przeciw Urządzeniom ogólnym przewiniaiącym osobom, kwit osobno przez Burmistrza w mieście, lub przez Wóyta w gminie wydanym bydź powinien. Kwity takowe obeymować maią wyraźne wyszczególnienie kwoty za karę wniesionéy, krótkie określenie przewinienia i numer pod którym przedmiot w książce zapisany.

4. Burmistrze i Wóyci w książkach swych protokularnych, w skutku niniéyszego rozporządzenia zaprowadzonych, kary wszelkie i wpływy z nich pieniężne rzetelnie i porządnie zapisywać, tudzież przepisane wyżéy ad. 3tium zakwitowania, niezwłocznie udzielać będą obowiązani, a to pod karą opłacenia stępla ceny do okoliczności zastosowanéy, za wszelką w téy mierze nieregularność. Jeżliby się zaś okazało, iż który z Urzędników wspomnionych, karę wymienioną ściągnął i takowéy niezapisawszy do książki, na swóy użytek obrócił; w ów czas nietylko za całą iłość téy kary z własnych funduszów odpowiedzialnym się stanie, lecz nadto iako zawodzący wiarę publiczną, ulegnie kassacyi z ogłoszeniem powodów przez Dziennik Woiewódzki.

5. Dla skoncentrowania wpływów tego rodzaiu i ich Kontrolli, w końcu każdego kwartału iako to: w dniach 31 Grudnia, 31 Marca, 30 Czerwca i 30 Września, Burmistrze miast i Wóyci gmin, wyciąg czyli dezygnacyą wpływów z kar pieniężnych, podług Schematu do utrzymywania książek ad 2dum przepisanego, na dwie ręce sporządziwszy, ta-

kowy wraz z pieniędzmi, lub rapport zawiadamiaiący, że w tym kwartale nikt na kary pieniężne niebył wskazany, Kommissarzowi Obwodowemu punktualnie przesyłać powinni, a to pod karą przypomnienia na papierze stęplowym ceny złotych 6 za każde dni 8 spóźnienia, po terminie ponawiać się maiącą.

6. Kommissarz respective Obwodu, z nadesłanych sobie dezygnacyi iednę zatrzyma, drugi zaś exemplarz podpisem swym i zakwitowaniem z odesłanéy kwoty zaświadczywszy, Burmistrzowi lub Wóytowi do iego Akt zwróci.

7. Kommissarze Obwodowi z nadesłanych sobie szczegółowych z Obwodu dezygnacyi i rapportów, uformuią także co kwartał podług gmin i podług tegoż samego wzoru ogólny wykaz wniesionych wpływów z dołączeniem z swéy strony tych kar, któreby w przypadkach paragrafami 132 i 137 Postanowienia Namiestnika przewidzianych, od Urzędników im podwładnych ściągnione zostały, i tako y wykaz równie na dwie ręce sporządzony, naydaléy w przeciągu dni 15tu każdego nowo zaczętego kwartału (a to pod podobną iak wyżéy karą stępla ceny złotych 6, za każde dni ośm spóźnienia, po terminie, ponawiać się maiącą) Kommissyi Woiewódzkiéy odsyłać winni, pieniądze zaś w Kassie Obwodowéy do osobnego conto zaciągnione, do dalszych szczegółowych względem nich od Kommissyi Woiewódzkiéy zarządzeń pozostaną, na których przyięcie, Kommissarze Obwodowi za każdą razą stosowne Kassie Obwodowéy wydawać powinni Mandaty. — Z tych dwóch exemplarzy ieden poświadczony Kommissarzowi zwróconym, drugi zaś w Kontrolli Kommissyi złożonym będzie.

8. Artykuł 2gi wzwyż zamieszczonego Postanowienia Namiestnika obeymuie w trzech ustępach *a*, *b* i *c*. przedmioty, na iakie fundusze z tych kar obracane bydź maią, użycie onych na też przedmioty iest dozwolonem, a rozporządzenie Kommissyi Woiewódzkiéy przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi zostało poruczone. Aby iednostayność w téy mierze była zachowaną i fundusze te tylko na właściwy cel były obracane; następuiące w téy mierze Kommissya Woiewódzka wydaie przepisy:

Ad lit: a Osoby, które w służbie uczciwie i przyzwoicie się zachowuiąc dla wieku i kalectwa niemogą daléy służyć, zyskiwać będą wsparcie za upoważnieniami Kommissyi Woiewódzkiéy; nim iednak to zaydzie, potrzeba będzie:

9. Aby służący, wyrobnik, lub z czeladzi wieyskiéy, który znaydzie się w przypadku ustępem *a* wskazanym, stawił się przed mieysco-

wym Burmistrzem lub Wóytem dla sporządzenia z niego wywodu słównego, który obeymować ma:

Imię i nazwisko służącego, iego wiek, mieysce urodzenia, czyli ma żyiących rodziców lub bliskich krewnych? mianowiciey dzieci, gdzie ci przemieszkuią i iakim trudnią się zarobkiem? iakiego rodzaiu on sam trudnił się służbą? czyli iest lub był żonatym, a kobieta zamężną? i iakie uzyskiwał świadectwa sprawowania się po służbach — te świadectwa równie jak książeczkę podług Postanowienia Namiestnika ostatnio onemuż wydaną, do tego wywodu dołączone bydź winny, który nakoniec obeymować w sobie winien, opis stanu służącego, lub służącey powyższego rodzaiu; oraz przyczyny dla których proszący zasługiwać może na wsparcie.

10. Takowy wywód słówny wraz z dowodami złożyć winien Burmistrz lub Wóyt Kommissarzowi Obwodowemu który go przy swym rapporcie Kommissyi Woiewódzkiey przedstawi; dla uzyskania autoryzacyi do wypłaty téy lub owey ilości wsparcia z funduszu kar rzeczonych.

11. Wydatek przez Kommissyą Woiewódzką autoryzowany, gdy iéy upoważnieniem oraz wywodem słównym udowodniony będzie, przy składaniu rachunków z tego rodzaiu funduszów za prawny przyięty zostanie.

Co do ustępu b. Ustęp ten Artykułu 2go Postanowienia Namiestnika wzwyż zamieszczonego, przeznacza fundusz kar dla zapewnienia ratunku służącym w czasie ich choroby, a to w stosunku do § 86 Postanowienia Namiestnika w dniu 26 Kwietnia r. b. zapadłego, w Oddziale III zamieszczonego. — Jeżeli przeto stosownie do tegoż paragrafu Pan w czasie choroby służącego, przestaie mieć staranie o swym służącym, potrzeba

12. Aby w sposobie punktem 9tym ninieyszego Urządzenia wskazanym, zrobionym był przez Wóyta lub Burmistrza wywód słówny, z którym chory do naybliższego Szpitala odesłanym bydź winien z zapewnieniem zapłaty z funduszu karnego.

13. Jeżeli chory iest tyle w niebezpieczeństwie, że odesłanie go do Szpitala byłoby za późném; ratunek może i powinien mu bydź danym w mieyscu, z wyłożeniem kosztów przez Pana, które z rzeczonego funduszu zwrócone zostaną za podaniem likwidacyi przez Burmistrza lub Wóyta ztwierdzonéy, a kwitem odbieraiącego lub świadectwem Aptekarza lub Lekarza popartéy.

14. Wydatki tak gwałtowne mogą bydź zaraz przez Kommissarza tymczasowo zarządzone: z dowodami iednak w powyższym punkcie wymienionemi, po autoryzacyą do Kommissyi Woiewódzkiey udawać się winien, i takową niebawnie uzyska.

15. Gdy zaydzie taki rodzay choroby, a mianowicie wenerycznych, swierzbowatych, rakiem zagrożonych lub pomieszanie zmysłów cierpiących osób, chory musi bydź aż do Szpitalów w Warszawie odesłany; w ów czas Kommissarz Obwodowy przy dołączeniu wywodu słównego w punkcie 9tym wymienionego, uczyni do Kommissyi przedstawienie o przesłanie chorego służącego lub służącey do Szpitala, a przyięcie onegoż przez Kommissyą zarządzone zostanie.

16. W takim przypadku koszta utrzymania i kuracyyne za podaniem likwidacyi przez Administracyą Szpitalną z funduszu karnego zaspokoione bydź będą musiały, a kwit Administracyi Szpitalney przez Kommissyą Woiewódzką poświadczony, dostatecznym stanie się do udowodnienia wydatku z tego rodzaiu funduszu.

Ad lit: c. Ustęp lit: c, Artykułu 2go Postanowienia Namiestnika wzwyż zamieszczonego, przeznacza fundusze z kar na koszta transportów iakie podług urządzenia ogólnego z daty 26 Kwietnia roku bieżącego §§. 116 118 i 135 wydarzać się będą mogły. Sposób postępowania w tey mierze wskazuie się następuiący:

17. Opłata za transporta w przypadkach gdzie Urzędnik mieyscowy podług wymienionych artykułów 116, 118 i 135 ogolnych urządzeń czeladzi służebney, musi wskazać służącego na transport; może tylko następować w transporcie dłuższym nad dzień ieden i w przypadku, gdzie odsełaiący się człowiek do mieysca swey gminy, żadnego na życie mieć nie będzie funduszu. Trzy mile na dzień ieden drogi rachowanemi bydź maią. Koszt zaś na życie naywięcey groszy dwadzieścia dziennie liczonym bydź może.

18 Koszta transportu podług powyższey zasady, w Obwodzie iednym wykłada Wóyt gminy lub Burmistrz, który to awans zwróconym mu będzie przez Kommissarza Obwodowego z funduszu kar, za podaniem likwidacyi świadectwem Wóyta gminy do którey służący wytransportowany został, udowodnioney. Wydatek takowy przez Kommissarza zadysponowany, przyięty będzie.

19.

19. Transporta z Obwodu do Obwodu w Woiewództwie Mazowieckiém, w wypadkach poprzedniemi artykułami obiętych, zarządzane bydź maią przez Kommissarzy Obwodowych: wydatek na transport udowodniony bydź winien świadectwem Kommissarza Obwodu, do którego służący, wyrobnik, czy z czeladzi wysłanym został, że w rzeczy saméy na żywność tyle odebrał i był dostawionym. W tym to celu wezwanie o zwrot listu transportowego w tymże liście czynione bydź winno.

20. Lubo przy ścisłem baczeniu Urzędów Administracyino-Policyinych na wykonanie przepisów ogólnych, a zatém przytrzymywania w razie i wracaniu gdzie należy ludzi bez przyzwoitych świadectw z gmin swych za szukaniem służby lub wyrobku oddalaiących się, rzadko trafiaćby się powinny z Woiewództwa do Woiewództwa; gdyby iednak takowe wydarzały się, te przez Kommissyą Woiewódzką będą zarządzane, i na transport wysełaiący się, z wywodem słównym do Bióra Kommissyi Woiewódzkiéy stawionym bydź winien.

21. Wysełaiący Kommissarz na transport w wypadku powyższym, w przyzwoitą ilość gotowizny na żywność na przeciąg do Stolicy Woiewództwa i z tey do mieysca w inne Woiewództwo transportowanego opatrzyć winien.

22. Gdyby dla zbiegostwa służącego lub wyrobnika wśród drogi, lub innéy iakiey przyczyny, nie mógł bydź zwróconym list otwarty ze świadectwem Kommissarza Obwodu tego, do którego służący na transport wysłanym został; do udowodnienia wydatku na transport, zawsze na piśmie do Kassy Obwodowéy zarządzić się winnego, dostatecznym będzie kwit służącego któremu na żywność koszta będą awansowane, aby był tylko poświadczonym w formie na wydatki Skarbowe przepisanéy, w razie gdy tenże pisaćby nieumiał.

23. Kommissarze Obwodowi przesełaiąc stosownie do punktu 7go Dezygnacye wpływów kwartalne, przeséłać równie będą kwartalne Extrakty wydatków, do których zarządzenia ninieyszem są upoważnieni. Extrakty te przez Kassyerów Obwodowych układane bydź winny.

24. Z funduszów tego rodzaiu w ogólności, rachunek roczny Kommissyi Woiewódzkiey przez Kommissarza składanym bydź winien, naydaléy w miesiąc ieden po upłynieniu każdego roku.

W tym sposobie podawszy do wiadomości powszechnéy urządzenia tyczące się wszelkiego rodzaiu służących, Czeladzi Wieyskiéy i Wyrobników, zaleca naymocniéy Burmistrzom oraz Wóytom Gmin, równie obowiązuie Kommissarzy Obwodowych, aby we wszystkiém do nich stosuiąc się,

takowe we wszystkim dopełnili i nad dopełnieniem onegoż wzaiemnie czuwali, wszelkie bowiem dostrzeżenia któreby okazywały iakiekolwiek przeciw tym przepisom uchybienia, surowo karane będą.

Z końcem Stycznia roku przyszłego mieć chcąc Kommissya Woiewódzka aby wszyscy służący już w książeczki byli opatrzeni, aby kontrolle kar wszędzie były pozakładane, oświadcza: iż przez Delegowanych w Województwo wysełaiących się, i różnemi srzodkami w iey mocy będącemi, a mianowicie przez Zandarmeryą, przekonywać się nieomieszka, czyli tak pożyteczne dla porządku i dobra publicznego urządzenie zostało upowszechnionem; a za doyściem pewnym że który z Urzędników w czemkolwiek opóźnienie lub niedokładność w tey mierze okazał, do surowey odpowiedzialności i kary onegoż pociągnąć niezaniedba.

w Warszawie dnia 23 Grudnia 1817 roku.

PREZES
R. Rembieliński

Filipecki Sekr: Jen:

SCHEMA WZOROWE

Do Protokułów przez Prezydentów lub Burmistrzów miast, tudzież Wóytów gmin utrzymywać się winnych, w przedmiotach tyczących się wykonywania Urządzeń ogólnych, względem czeladzi służebnéy Postanowieniem Namiestnika Królewskiego z dnia 26 Kwietnia 1817 zapadłem, przepisanych.

Miasto N. lub Gmina N. w Obwodzie N. Woiewództwie N.

a)	b)	c)		d)		e)						f)		g)
Numer bieżący.	Data wniesionego zaskarżenia.	Obwinionego		Rodzay przewinienia.	Na zasadzie Postan: Namiestnika Art:	Wskazany na karę						Dzień opłacenia kary pieniężn: do Kassy Gminnéy.		UWAGI.
						Arezsztem.		Pieniężn:		Transportu.				
		Imie nazw: i kondycya	Mieysce zamieszka:			dni.	godzi:	złote	grosze	Do Gminy.	w Obwód	zł:	gr:	